

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6-50
za en mesec " " 2-20

V upravnishvu:

za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1-70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona štev. 74.

SLOVENEČ

Političen list za slovenski narod

Upravišstvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Upraviškega telefona štev. 188.

Inserati:

Enostop. petlivrst (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več ko trikrat . . . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izvenredno nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Krščansko učiteljstvo gre na dan!

Gorica, 5. sept.

Krščansko misleče učiteljstvo na Gorškem je imelo danes svoj lep dan. V dvorani »Šolskega doma« se je vršil ustanovni shod »Društva krščansko mislečega učiteljstva«. Dvorana je bila skoro polna; prišlo je tudi mnogo liberalnih učiteljev pod terorističkim vodstvom dveh generalov. Čemu so ti ljudje prišli na ta shod, menda sami še danes ne vedo.

Shod je otvoril in vodil g. vodja Abram, zapisnikar je bil g. Lomšek, nakar je dobil besedo g. nadučitelj Likar. Govornik je v krepkih potezih označil dosežanje razmere v okr. učiteljskem društvu, kjer je nekaj oseb s skrajnim terorizmom vladalo popolno samooblastno v svoje sebične namene. Gromovito odobravanje je vzbudil govornikov klic: »Po vas izzvana vojna naj se prične!« Ožigosal je nadalje liberalno stranko, ki je vpregla učiteljstvo v svoj jarem, da ga izkorišča. Naloga duhovnikov in učiteljev je ista, učiti ljudstvo. Tega pa liberalci nočejo priznati. V načelih se ločimo s svojimi tovariši, zato smo se ločili. Mi pa se združimo v trdno falango. (Veliko odobravanje.)

Liberalna generala sta debelo gledala, ko je govornik bral njune grehe; a oglašiti se nista upala. Ko je dobil besedo g. poslanec Jaklič, jima je pa pogum zlezel v hlače. Križman je dvignil palico in kakor uboge ovčice so se dvignili učitelji in učiteljice ter šli ven. Menda v znak protesta je zaklical odhajajoči vzgojitelj Križman: »Merda!« Tako je liberalni salonski slovar zopet za eno besedo bogatejši. K besedi se noben ni upal oglašiti, akoravno jih je predsednik vprašal. Kaj ne, gospodje, korajžjo imate le takrat, ko veste, da vas morajo vsi poslušati. Na tem zborovanju pa je bil zrak nekoliko drugačen. In tako se je zgodilo, da je liberalna četa odšla, ne da bi sama vedela, čemu je prišla.

Potem je govoril poslanec Jaklič, ki je pojasnil, kaj loči liberalno učiteljstvo od nas. Njegove besede so bile burno odobravanje. Govornik je dejal, da mora biti učitelj z ljudstvom, liberalci pa niso, ker ne upoštevajo ljudske vere. Liberalno učiteljstvo spravlja pošteno učiteljstvo pri ljudstvu ob ugled. (Odobravanje.) Zato boj proti nemu! (Odobravanje.)

Govoril je še Vodopivec iz Kamenj, ki je ostal v dvorani in je poskušal braniti čisto na lahko liberalne kolege; a ni imel uspeha. Krepko so mu odgovarjali Jaklič, Rušlja, Kosec, Švara itd.. Shod je pozdravil še dež. poslanec Grča in dr. Pavletič, nakar je bil shod ob pozdravih posl. Jakliča končan.

Novo življenje je zavelo med goriškim učiteljstvom. Takoj se je vpisalo v novo društvo 44 članov, a mnogo trdno naših učiteljev in učiteljic še ni bilo zraven, ker so bili zadržani ali pa zunaj na počitnicah. Nekaj se jih je pa še ustrašilo terorizma. Pa tudi te bo minil strah, vedno bolj se bodo otresali liberalnega terorizma in vrste krščanskega učiteljstva bodo rasle. Bog daj srečo!

Cesarske vaje na Koroškem.

Medtem, ko je sprejemala Koroška cesarja, so se že vršili med obema armadama prvi spopadi. Poročali smo že, da je oddelek inomoškega armadnega zbora podrl dravska mostova, da zavre prodiranje ljubljanske pehotne divizije. Deževalo je 3. in 4. t. m., ko sta pričeli nasprotni si stranki z vajami.

Letošnje velike vojaške vaje imajo za podlago sledeče vodilne misli: Južna armada prodira skozi Srednje in Spodnje Koroško proti dravskim pokrajinam ob Šmarju, Mariboru, Ptuj in Varaždinu. Severna armada se je pa že umaknila v pokrajine ob Rabi medtem, ko so še zasedeni po zadnjih četah prehod čez Muro od štajerskega trga Ehrenhausen do ogrskega kraja Mura-Szerdahely. Poveljništvo severne armade je ukazalo 14. armadnemu zboru, ki ima na razpolago dve pehotni diviziji na Tirolskem in eno na Zgornjem Avstrijskem, da naj prodira v smeri proti Mariboru in Celju na krilo in na hrbet južne armade. Ko je izvedela južna armada, da prodirata dve diviziji v Dravski, tretja v Zgornji Murski dolini na Zgornjem Štajerskem, ukazala je III. armadnemu zboru, naj napade 14. armadni zbor, da brani krilo in zveze lastne armade. Pri III. armadnem zboru sta prodrli dve diviziji čez Železno Kapljo, ena pa prodira čez Ljubelj. Dne 3. septembra, predno so se pričele operacije, so bile porazdeljene čete inomoškega 14. armadnega zbora sledeče: Pri Beljaku stoji 8. pehotna divizija (16 bataljonov, 6 strojnih pušk, 3 eskadroni, 16 poljskih in 12 gorskih topov), za Beljakom v dolini ob Dravi stoji 44. deželno-brambovska divizija (11 bataljonov, 2 strojni puški, 3 eskadroni, 4 poljski topovi in 16 havbič.) Iz Murske doline pa je prišla pravkar v zgornještajerski trg Neumarkt 3. pehotna divizija s 15 bataljoni, 4 strojnimi puškami, 3¹/₂ eskadrona in s 16 poljskimi topovi. Obe nasprotni armadi sta oddaljeni 70 km zračne daljave, med njima se nahajajo gore. Združiti se morata le, da prodirata na celovško kotlino.

Čete III. armadnega zbora so pa bile 3. septembra zvečer sledeče porazdeljene: Severno od Drave pri Velikovcu 12. deželno-brambovska divizija z 12 bataljoni, 3 eskadronami, 20 poljskimi topovi in s 16 havbičami. Od nje oddaljena južnovzhodno 15 km pri

Pilburku je stala 6 pehotna divizija s 14 bataljoni, 4 strojnimi puškami, 2 in pol eskadrona, 16 poljskimi in z 2 gorskima topovima, konečno je stala južno od Ljubeljskega prelaza pri Trziču na Kranjskem oddaljena 40 km v zračni črti 28. ljubljanska pehotna divizija, ki ima 17 bataljonov, 2 strojni puški, 16 poljskih in 4 gorskih topov. Inomoški armadni zbor ima več 4 strojne puške, 3 eskadroni in pa 4 gorske topove, zato ima pa manj kakor II. armadni zbor 1 bataljon in pa 16 poljskih topov. Graški armadni zbor je imel to ugodnost, da izrabi notranjo črto in da napade s premočjo in uniči eno ločeno prodirajočih nasprotnikovih čet še prej, predno dobi pomoč. A boriti se je moral z operativno težkočo, da spravi 28. pehotno divizijo čez Ljubelj in čez Dravo, predno razpolaga z njo. Inomoški armadni zbor je pa lahko upal, da spravi z obema skupinama III. armadni zbor v dva ognja. Za inomoški armadni zbor je tudi nerodno, ker ni mogel prodirati z vso naglico v Celovško kotlino, da olajša 3. pehotni diviziji prodiranje. Obe diviziji sta tičali ena za drugo v Dravski Dolini in se je moralo delati pred vsem na to, da se čete bolj ugodno razpostavijo za bodoče boje.

Prvi spopad.

Dürnstein, 3. sept. Dne 3. septembra ob 9. uri 20 minut zjutraj se je vršil prvi spopad na Zgornjem Štajerskem v dürnsteinski okolici ob vili Koch. Kolesarji južne armade (graški armadni zbor) v dveh oddelkih po 15 mož in 20 dragoncev je napadlo predno strazho 14. pehotnega polka v Neumarktu. Napadeno strazha je odbila napad. Ob polu 5. popoldne je zasedel že en oddelek 14. pehotnega polka Dürnstein pri Brežah, kjer je ostal čez noč. Jutri ob 6. zjutraj prekoračijo Koroško mejo 14. pehotni polk in cesarski lovci št. 10. Vojaki niso posebno dobro razpoloženi, ker dežuje.

Dürnstein, 4. sept. Danes zjutraj so korakale iz Neumarkta proti Brežam od 9. do 11. zjutraj sledeče čete: 6. dragonski polk iz Welsa, 14. pehotni polk, 4. polk cesarskih lovcev iz Solnograda z oddelkom strojnih pušk, 4 artiljerijske baterije linškega 14. divizijskega polka in 3. lovski bataljoni. Preočili bodo v Brežah, nakar odkorakajo proti Staremu Dvoru.

Včerašnji boj.

Celovec, 5. sept. Danes zjutraj so se pričele prave cesarske vaje v prostoru med Zgornjim Mlinicam, St. Janžem, Otmanju, Sv. Mihielom na Colškem Polju in Pulstom. Nadvojvoda Franc Ferdinand s spremstvom je bil že zgodaj zjutraj na griču v št. viški okolici kjer je plaval signalni zrakoplov v zraku. Na cesti proti glinškemu kolodvoru je stal 5. pulski deželno-brambovski polk v smeri proti Glinju. S prestolonaslednikovega razgleda (478 m) se je daleč videlo po goratem trenu, ki ga meje na jugu karavanski snezniki, obda-

ni z meglo. Nebo je oblačno, a oblake izkušajo predreti solnični žarki. V prestolonaslednikovi družbi je nadvojvoda Leop. Salvator, podmaršal Krobotin, podpolkovnik Weigner inozemski vojaški atašee, ki pridno proučujejo teren in zemljevide. V okolici postaja živahno. Po polju jezde posamezni jezdec, patrolje večje in manjše in posamezni oddelki, ki so zadeli ponoči na nasprotnika.

Ob 9. dopoldne se začuje streljanje v smeri Nizka Ostrova, začetkom se strelja počasi, pozneje živahneje. Z višav severno od St. Vida prično ob 9. uri 30 minut dopoldne grometi topovi; iz smeri Thalsdorf se začuje rožljanje strojnih pušk. Streljajo na pehoto, ki se je pokazala iz dobrih postojank in ki tudi strelja. Na griču pri Milbersdorfu pride poveljnik III. armadnega zbora, podmaršal Potiorek s svojim štabom. V boj se podasta 22. deželno-brambovska pehotna divizija s 43. in s 44. ljubljansko deželno brambovska brigado. Nadalje prodira ena divizija III. armadnega zbora istočasno iz Velikovca, da ustavi linško pehotno divizijo, ki prodira od Brež proti celovški kotlini. Obenem se poroča, da prodira ena divizija iz Gradnice in iz Stenice. Ob 10. dopoldne dobi povelje v Glinjah pripravljena deželno brambovska brigada, da odkoraka proti Nizki Ostrovi. A ker je zapustila brigada svojo postojanko, je pa napravila tako prostor sovražnikovi diviziji, ki koraka iz Gradnice in Blatograda. Sovražnikove patrolje na konjih jezdiho že v okolici Gospe Svete in Karnbursa. Za St. Urško goro nad Gradnico plava v zraku zrakoplov XIV. armadnega zbora. Niemu nasproti nad Vaizenbergom se ziblje v zraku zrakoplov III. armadnega zbora. Tak je položaj ob 11. dopoldne. Očividno danes se ne nameravajo odločilnega boja. A jutri se vrši gotovo že huda bitka v šentviškem kotlu.

Dasi trajajo velike vaje šele dva dni, se že kaže njihova vzgojevalna vrednost pri vseh četah. Vojaki »dril« se umika praktičnemu mišljenju in delovanju. Padajo že meje, ki ločijo navadno moštvo od častnikov. Častniki žive skupno z moštvom in so prisiljeni, da dele z vojakom dobro in slabo. Tudi moštvo zaupa že častnikom. Veselo vidimo korakati bataljon, kakor da pride šele iz vojašnice, dasi je že 5 ur na maršu. Vprašamo jih, kako da se jim godi in odgovore: »Dobro, ker imamo dobrega polkovnika«.

Pri letošnjih vajah jako ostro vadijo japonski način prikrivanja vseh povelj. Nobenemu podpoveljniku ni znano kretanje sosednih čet. Dispozicije so znane edinole onim poveljnikom, ki jih morajo izvršiti in pa njihovim namestnikom. Odhod in kam se koraka, naznanijo šele, ko je to že neobhodno potrebno.

LISTEK.

Baskervillski pes.

Roman. — Angleški spisal Conan Doyle. (Dalje.)

Osma poglavje.

O nadaljnjih dogodkih naj govore moja pisma, ki sem jih pisal Sherloku Holmesu. Pred menoj leže na pisalni mizi, Enega lista manjka, sicer jih bom pa navedel do pičice tako, kakor so pisana, kajti iz njih se lahko natančno spoznamo moji občutki in moje sumnje, bolj natančno, kakor bi jih mogel opisati po spominu, dasi jih pomnim še jasno in razločno, kakor da se je odigrala žaloigra šele včeraj.

Baskerville Hall, 13. oktobra.

Dragi Holmes!

Moja dosežanja pisma so te obdržala v stiku z vsem tekočim in skoro vse več, kaj se dogodi v tem, ob Boga tako zapuščeni kotu zemlje. Čim dalje biva človek tukaj, tem globlje mi prodira v dušo duh močvirja, njegova puščoba in njegova strahotna mamljivost. Če se mu uda le za trenutek, takoj začuti, kakor da je daleč, daleč od moderne Anglije; zato pa spoznaš tem natančneje bivališča in način življenja predzgodovinskih ljudij. Kamor gre, povsodi naleti na hiše tega davnega ljudstva, na njihove grobove in velike skale, ki so baje znaki njihovih svetišč. Če gleda njihove sive kamenite koče, pozabi, v kaki

dobi živi; in če bi prilezel skozi nizka vrata v kožo oblečen, kosmat mož in bi položil na tetivo puščico z ostrino iz kremenca — prav nič nenaravnega bi se mu to ne zdelo. Najbolj čudno je to, kako so mogli živeti tako tesno naseljeni na teh tleh, ki so morala biti vedno jako nerodovita. Nisem starinoslovec, ali mislim bi, da so bili nebojevit, od mnogih sovražnikov mučeno ljudstvo, ki je moralo rado ali nerado biti s tem zadovoljno, česar ni zaezel nikdo drugi.

Toda vse to nima ničesar opraviti s poslanstvom, ki si mi ga ti naložil, in bo bržkone prav malo zanimalo tvojega strogo praktičnega duha. Spominjam se še prav dobro, kako popolnoma vseeno ti je bilo, ali se vrtil zemlja krog solca, ali solnce krog zemlje. Hočem se torej zopet obrniti na dejstva, ki so v kaki zvezi s Sir Henryjem. Zadnje dni ti nisem ničesar poročal in to zato, ker se ni ničesar važnega zgodilo. Nato se je pa zgodilo nenkrat nekaj presenetljivega, s čemur te bom še soznalil tekom svojega poročila. Pred vsem pa moraš spoznati še nekaj drugih momentov. Eden izmed njih je beg kazničenca iz Princetowna, kar sem ti doslej le mimogrede nekoliko omenil. Dospel je na močvirje; sedaj je pa skoro gotovo popolnoma zapustil ta kraj, kar je za tukajšnje prebivalstvo velika dobrota. Odkar je pobegnil, sta pretekla dva tedna in ves ta čas ni bilo o njem ne duha ne sluha. Zdi se mi izključeno, da bi se mogel preživiti teh štirinajst dni na močvirju. Skril bi se seveda prav lahko. Vsaka kamenita koča predzgodovinskih prebivalcev močvirja bi mu lahko služila v skrivališče. Ali kje bi dobil kaj jesti, če ni morda ujel kake močvirske ovce

in jo pobil. Mislimo torej, da je odšel, in namenjati ob robu močvirja spe zopet mnogo boljše.

Mi v gradu smo štirje krepki možje, bi se zorej lahko ubranili, če bi nas napadel; ali priznam, da sem bil zelo nemiren in me je jako skrbelo zaradi Stapletonov. Stanujeta na samem in milje naokrog ne bi bilo dobiti človeške pomoči. V hiši je služkinja, stari služabnik, sestra in brat, a ta zadnji ni nič kaj krepak. Bili bi nezmogo, braniti se, če bi vdrl v njihovo hišo človek, kakor je morilec iz Notting Hilla. Sir Henry prav tako dobro razume, kako nevarne je njihov položaj, in je predlagal, da bi poslal k njim hlapca Perkinsa, da bi spal v Merritt House, a Stapleton ni hotel ničesar vedeti o tem.

Ne dá se tajiti, da začena kazati naš prijatelj veliko zanimanje za svojo lepo sosedo. To tudi ni nič čudnega, kajti mož, ki je tako vajen delavnosti, kakor Sir Henry, se mora pač dolgočasiti tukaj, ona je pa očarujoče krasna. Na sebi ima nekaj tropičnega, nekaj eksotičnega, kar je v čudnem kontrastu s hladno, trezno premisslijo naravo njenega brata. Vendar moram večkrat misliti, da ti tudi v njem skrit ogenj. Prav gotovo ima velik vpliv do nje, kajti opazil sem, da vedno pogleduje k njej, kadar govori, kot da se hoče za vsako besedo, ki jo izreče, zagotoviti, ali je njemu prav ali ne. Upam, da ravna z njo prijazno. Njegove oči se svetijo v nekem mrzlem blesku in krog tankih ustnic ima trdno, jako odločno potezo; iz obojega se dá sklepati na odločen in morda nekoliko trpek značaj. Ti bi ga z zanimanjem bližje proučeval. Že prvi dan je prišel k Sir Henryju na

obisk in takoj drugo jutro naju je peljal na mesto, kjer je baje dohitela smrt zlega Hugona. Kraj leži nekaj milj onkraj močvirja in napravi na duha tako žalosten utisek, da pač ni čudno, da je nastala ona pripovedka. Med razrušenim skalovjem pelje kratka dolina na odprt travnat prostor; tam molita na sredi ravnine iz tal dva velika, zgoraj konicasta kamena, kakor čkana velikanske zveri. Prostor soglasa v vsakem oziru s pozoriščem stare tragedije, kakor ga opisuje pripovedka. Sir Henry je večkrat vprašal Stapletona, če res veruje, da bi bilo mogoče, da bi se nadnaravne moči tukaj vmešavale v usodo smrtnikov. Vprašal je to v šaljivem tonu, ali poznalo se mu je, da je mislil popolnoma resno. Stapleton je bil jako oprezen s svojimi odgovori; očividno ni povedal vsega, kar je mislil, in iz ozirov na čute mladega baroneta ni hotel izraziti svojega resničnega mnenja. Pripovedoval je o drugih slučajih, kako so trpele družine vsled podobnih nasledovanj, in name je naredil vtis, kot da v tem slučaju popolnoma pripoznava ljudsko vero.

Na povratku smo se ustavili v Merritt House, kjer so zajtrkovali. Tu se je seznanil Sir Henry z gospodično Stapletonovo. Že od prvega trenutka se mi je zdelo, da ga zelo vleče k njej, in zelo bi se moral motiti, da ni ta občutek obojestranski. Ko sva se vračala domov je začel vedno in vedno o njej govoriti in od tedaj skoro ni bilo dneva, da bi ne videla sestre in brata. Danes obedniva tukaj in govori o tem, da bova prihodnji teden midva povabljena k njima. Mislim bi, da bi morala biti Stapletonu taka partija prav dobrodošla, toda na njegovem obrazu sem za-

AVSTRO-OGRSKA.

Nižjeavstrijska volivna reforma za deželni zbor.

Dunaj, 5. septembra. Deželni odbornik dr. Gessmann je predložil volivno reformo za nižjeavstrijski deželni zbor. V uvodu se označuje stališče vlade, ki je nasprotna volivni reformi na podlagi splošne in enake volivne pravice. Predlog je ta: Število poslancev se zniža od 78 na 62, 21 mandatov dobi Dunaj, 16 ostala mesta, 25 dežela. S to volivno reformo je združena reforma poslovnika, glasu, katerega se lahko poslanca, ki se pregreši proti redu, izključi od ene, dveh ali treh sej.

Nagodba.

Budimpešta, 5. septembra. V torek 10. t. m. se podajo Wekerle, Košut, Dakanyi ter tajniki Popovici, Szterenyi in Mezössy k nagodbenim pogajanjem na Dunaj. »Buda-pesti Hirlap« poroča, da so zdaj izključno višji oziri (na cesarja) merodajni za sklep nagodbe. Vse zdaj odvisi od avstrijskega kabineta.

Kriza v ogrskem ministrstvu?

Budimpešta, 5. septembra. »Uj Hirk«, glasilo elegantne mladine in boulevardov, poroča, da bodo jeseni iz ministrstva odstopili honvedski minister Jekelfalussy, hrvaški minister Josipovich in minister na dvoru grof Aladar Zichy. Josipovich da je naveličan ogrskohrvaškega vprašanja, ki muči njegovo glavo. Najbrž pa bo zato demisioniral, ker hrvaška koalicija noče ne z njim ne z banom stopiti v pogajanja. Jekelfalussy boleha, Zichy pa kot voditelj ogrske ljudske stranke ne more ostati v ministrstvu, v katerem odločuje neodvisna stranka, ki je z ljudsko zadnji čas prišla v ostro nasprotstvo.

ITALIJA.

Liberalne protisalezijanske laži. — Delavstvo, — Merry de Val.

Rim, 5. septembra. »Momento« poroča, da so salezijanci v Vorazze vložili tožbo proti fantu Bressonu in ženi, ki se je izdajala za njegovo mater ter ga hujkala, naj obrekuje salezijance. Izkazalo se je namreč, da ta žena ni Bressonova mati, kakor ona trdi, ampak da je fant najdenec in je krščen na ime Carlo Marlario. Lepa sodrga, ki se je liberalci poslužujejo! Zdej je izšla statistika o organizaciji delavstva za leto 1907. Delavskih zbornic (Camere di lavoro) je 85 s 392.889 člani. Izvzemši delavsko zbornico v Padovi, ki izkazuje neznatno zvišanje članov, se je število članov po vsej beneški provinciji znižalo. V Rimu se je število znižalo za polovico. — Sindikat železničarjev šteje 42.000 članov, zidarji pa 51.605. (lani 26.653). — Žalostne so številke glede na mladoletno delavstvo. Od 414.236 delavk v industrijskih podjetjih jih 12.185 ni starih nad 12 let, 60.926 ne nad 15 let, 151.506 je starih nad 15 let, 180.619 nad 21 let. Enako je tudi razmerje dečkov do mož. — »Messaggero« poroča, da je prebivalstvo iz Castel Gandolfa in Albano preridelo kardinalu državnemu tajniku Merry de Valu, katerega je zopet napadel neki svobodomiselnj pijanec, prisrčne ovacije pred njegovo vilo.

FRANCOSKA.

(Cerkev. — Razmere v mornarici.)

Pariz, 5. septembra. Krščanskodemokratska organizacija »Sillon« (brazda) bo 15. t. m. zborovala v Parizu. »Sillon« je med francosko mladežo in akademiki zelo razširjen. Ni ne konfesionalno, ne politično gibanje, ampak zgolj kulturno. Sillonisti niso trdno organizirani — razširja se njihova zveza skoro izključno samo s predavanji. Njihov tednik se tiska v 50.000 izvodih. Politično delovanje katoličanov brezpogojno zametajo, vsled česar vzlic njihovi resnični demokratičnosti in republikanstvu ni verjeti, da bi bogve kako vspeli. Škof amienski je svojim duhovnikom in klerikom prepovedal udeležiti se kongresa sillonistov. Škof pravi, da sillonisti gredo nevarno pot nepokornosti in kritike. —

pazil izraz najostrejšega nezadovoljstva, kadar je naredil Sir Henry njegovi sestri kak poklon. Stapleton ji je seveda brez dvoma zelo naklonjen in njegovo življenje bi postalo zelo samotno, če bi šla od njega, ali vendar bi bil to višek sebičnosti, če bi jo oviral poročiti se s takim možem, kakor je Sir Henry. Toliko je pa zame gotovo: on ne želi, da bi se njuno zaupljivo občevarje razvil do ljubezni, in večkrat sem opazil, kako se trudi preprečiti, da bi ne bila skupaj med štirimi očmi. Pri pomnim še, da bo postalo tvoje naročilo, da se ne smem ganiti od Sir Henryja, še težavnejše in sitnejše, če pride k vsem drugim težavam še ljubezen. Moja priljubljenost bi se kmalu zelo omajala, če bi v tej točki dobesedno izpolnjeval tvoje predpise.

Zadnjič — da označim dan popolnoma natančno: v četrtek — je zajtrkoval pri nas dr. Mortimer. Preiskal je bil v Long Downu gomilo in našel prazgodovinsko črepinjo, ki ga je navdajala z velikim veseljem. On je entuzijast, da ga mu ni para! Po jedi sta prišla še Stapletona in dobri doktor nas je vse peljal v drevored tis, da bi nam na prošnjo Sir Henryja natančno razložil, kako se je odigrala žaloigra v nosdni noči.

Drevored je dolga pusta pot med dvema gladko pristrženima stenama; na obeh straneh poti raste trava. Približno na pol poti so vrata na močvirje, kjer je stari gospod ostrgal pepel od smodke. Vrata so iz belih lat in se zapirajo z zapahom. Za njimi se razprostira širo močvirje. Spominjal sem se, kako si ti razlagal dogodke one noči in sem si poskusil napraviti sliko o vsej stvari. Ko je stal stari gospod pri vratih, je zapazil, da nekaj prihaja po močvirju, neko nekaj, ki ga je tako prestrašilo, da je izgubil zavest in je dir-

V Montpellieru se je vsled ločitvene postave moralo zatvoriti malo semenišče. Škof je nato sam kupil zemljišče, kjer bo sezidal svoj zavod za semeniščane. — V Penmarchu (Pini-stère) je na prizadevanje županovo 25 orožnikov župnika in njegove vikarje siloma iztiralo iz župnišča. — Novembra meseca se bo moral parlament baviti s starostnimi blagajnami za duhovščino in z načinom, kako in na koga prenesti darove in voščila, namenjena cerkvi. Zelo zapleteno vprašanje. Prihodnje leto čaka parlament še veliko bolj kočljiv problem. Ker namreč neka Briandova naredba od junija meseca določa, da se občine nimajo baviti s popravilo in vzdrževanjem bogoslužnih poslopj, duhovniki pa po novi postavi nimajo ne te dolžnosti, ne za to potrebnih sredstev, se mora vstvariti kak nov modus vivendi, ako nočejo ponekod župani pustiti, da cerkve popolnoma propadejo, da potem morejo vernikom iz ozira na javno varnost prepovedati cerkve posecati. To slednje bi pač privedlo do hudih konfliktov, katerih vlada pa ne želi. Zato treba novih naredb ali postav. Vse to dokazuje, da je ločitvena postava, sestavljena v duhu nasilja, pravo zmašilo. — Znani kulturnobojni petelin, Pelletan, je svojčas kot mornariški minister tako gospodaril, da sedanji mornariški minister Thomson dobiva sive lase in ne ve, kje bi prej začel reformirati. Vedne katastrofe na bojnih ladjah dokazujejo, da je v mornariški upravi, kakor tudi drugod, precej gnjilobe. Francoska ima šest lastnih ladjedelniških arzenalov: Cherbourg, Brest, Lorient, Rochefort, Toulon in Bizerta, poleg teh pa še nebroj zasebnih. Vlada oddaja svoja dela vsem ladjedelnicam, pri tem pa zelo trpi enotna izdelba posameznih ladjinih tipov in razredov. Samo torpedovke se gradijo vedno v enem in istem arzenalu. V državnih arzenalih je 10.000 delavcev odveč. Vsako leto ima vlada vsled tega škode 11 milijonov frankov. Na ta način je mogoče — kakor pišejo strokovni listi — da potrebujejo nove 18.000 tonske ladje nad 50 milijonov frankov, kakor je proračunano, še dodatne kredite, dočim stanje velikanske angleške 20.000 tonske nove ladje »Dreadnought«, »Bellerophon« in »Temeraire« samo 40 milijonov frankov.

RUSIJA.

Protipoljska gonja.

Peterburg, 5. septembra. »Ruskoje Znamia« glasilo pravih ruskih ljudi na uprav nekvalificiran način hujška vzhodne Ruse proti Poljakom, v prvi vrsti pa proti katoliškemu poljskemu škofu v Vilni, baronu Roppu, ki je najdelavnejši krščanskosocialni organizator med ruskimi Poljaki in je zdaj zato pozvan na odgovor v Peterburg. »Ruskoje Znamia« prinaša pesem »Sanje barona Roppa«, kjer pusti šefa sanjati o načrtih Poljakov pri volitvah za duma, katere se bodo v kratkem vršile. Poljaki bodo izkušali ustanoviti svoje kraljestvo, postrelili bodo Ruse, »moskovske pasje sinove« in jih nataknil na kole ter zažgali, sinove njihove pa bodo krstili in ustanovili kraljestvo poljsko. Poleg te pesmi pa je še podoba: Ropp stoji v škofovskem ornatu sredi Rusov, nataknenih na kole. Po ruskem zakonu je tako hujskanje enega naroda na drugega v ruski državi pod najstrožjimi kaznimi prepovedano, toda proti listu zveze ruskih ljudi se ni postopalo. Nasprotno: ruska vlada je — kakor se govori — naprosila Vatikan, naj škofa Roppa odstavi. — Izšel je nedavno razglas, ki zapoveduje zdravnikom, da morajo takoj naznaniti vsakega ranjenca, ki se k njim zateče, ako je sumljiv, da je revolucionar. Dočim pa se v ruskih gubernijah opustitev tega naznanjenja kaznuje s 500 rubli, se kaznuje v poljskih s 3000 rubli. Take so ruske »postave«. Sicer se tudi ruski radikalni listi obračajo proti tej naredbi, ki zdravnike ponižuje za ovaduhe.

ANGLEŠKI KRALJ.

Marianske Lazne, 5. septembra. Kralj Edvard je sprejel v avdijenci ruskega

ministra za zunanje zadeve Izvolskega. Potem je kralj delj časa konferiral z angleškim poslanikom sirom Goschen.

Praga, 5. septembra. Kralj Edvard je razodel željo obiskati prihodnje leto Prago. Praški mestni svet je nato kralja oficijelno povabil za prihodnje leto na jubilejno razstavo v Pragi.

AMERIŠKE PROTIJAPONSKE PRIPRAVE.

Šangaj, 5. septembra. Zedinjene severoameriške države so vzle za pet let v najem od Rusije noviško luko južno od Vladivostoka, da ondi napravijo dok za popravo ladij.

UPORNO GIBANJE V ANGLEŠKI INDIJI.

Simla, 5. septembra. V Rajam drugu, mestu v notranji južni Indiji, je neki policajdomaćin umoril policijskega nadzornika, Angleža Bella. Policaj se je na to sam ustrelil. Domačini so pri pogrebu morilčevem napravili demonstracijo in po običaju indijskega moba grozno tulili. Povsod se pojavlja protitujsko gibanje.

MAROKO.

Nevspeh generala Drude. — Ljut boj z Maročani.

Pariz, 5. sept. »Figaro« poroča iz Casablance: Dne 2. t. m. sta dva rodova domačinov pripravljala skupni napad na francoski tabor in mesto. General Drude je ob 5. uri zjutraj poslal nadne eno pehotno kolono, eno baterijo in oddelek pogorskega topništva. Sovražni jezdeci so zbežali Naenkrat v oddaljenosti 6 kilometrov od francoskega tabora je sovražnik dobil ojačenja ter se jel bližati taboru. Poveljnik kolone je dal povelje začeti s topniškim ognjem. Sovražnik pa je vzlic temu naraščal in jel Francoze obkrožati. Nad generalni štab se je vsula ploha krogelj. General Drude je ukazal umikanje, medtem ko je topništvo sovražnika, ki se je taboru približal na 1500 metrov, izkušalo zadrževati. Ob 3. popoldne so vse čete bile v taboru. Boj je trajal štiri ure in se je raztezal na fronto 10 kilometrov. Francoski poizvedovavni oddelki so na svojem umikanju napravili karé, t. j. četverkot. Maročani so se s predrzno hrabrostjo vrgli na te karé in vzlic silnemu ognju svoje mrličje potegnili iz bojne fronte ter jih vzeli s seboj. Maročani karejev niso mogli zlomiti, ker so jih francoski topovi decimirali. Francozi so oddali več kot 5000 topniških strel. Na francoski strani je med drugim padel tudi neki adjutant. Tako francoski viri — »Figaro«, »Matin« in »Petit Parisien«. Depeša Agence Havas potrjuje te posameznosti in poroča, da se boj še nadaljuje.

Pariz, 5. sept. »Petit Parisien« in »Gaulois« poročata, da nameravata Clemenceau in vojni minister generalu Drude poslati ojačenja, dasi general dozda še ni zahteval novih čet. V Casablance dojdejo v kratkem vojaški balonski oddelki.

Francoska vlada.

Pariz, 5. sept. Danes zjutraj je ministrski predsednik Clemenceau konferiral z vojnim ministrom Picquartom in mornariškim ministrom Thomsonom. Po konferenci je Clemenceau izjavil, da je položaj v Masaganu normalen. Spor zaradi patron v Masaganu da ni pomemben.

Politični splošni položaj.

London, 5. sept. Zdej se v Maroku odigrava zanimiva igra. Južne pokrajine so za odločnega Muley Hafida, Fez, rezidenca maroška in še nekaj drugih mest pa za dosedanjega Abd-el-Aziza. Na strani Abd-el-Azizovi so v prvi vrsti mohamedanski svečeniki, razlagavci korana, pravniki; uleme. Uleme za energičnega Muley Hafida ne marajo. Prepričani so, da bodo lažje izhajali z Abd-el-Azizom, ki je že kakor vosek v rokah svojih svetovavcev. In ti so zdaj nad njim neomeje no vladali. Kupovali so mu fotografske aparate, bicikle in avtomobile. Zdej seveda so časi resnejši. Uleme so odstranili tri može, ki so na sultana v Fezu baje slabo vplivali, vojnega ministra Slimana in oba brata Tazzi, milijonarja. Najeli so morivce. Zdej pa treba, da gre Abd-el-Aziz z mekalo, vojsko, na pretendenta Muley Hafida. Toda to stane denar. Maroške blaginje so prazne, bogata pomorska pristanišča pa zdaj plačujejo carino Muley Hafidu. Uleme so zato Abd-el-Aziza pregovorili, da poizkusi najeti posojilo na Francoskem. Kako da so se obrnili na Francijo in ne na Nemčijo, ki vendar nasprotuje Francozom in bi bila pripravljena ščititi suvereniteto sultanovo nasproti francoskim osvajalcem? Na vsak način je to velik uspeh francoske diplomacije, ako Abd-el-Aziza najame posojilo v Franciji, kajti potem je od nje tako odvisen, da se ne bo nikoli več rešil francoskih zanj, ki ga bodo opredle od vseh strani. Na drugi strani se čuje, da tudi Muley Hafid računa kolikortoliko na Francosko. So tudi listi, ki trdijo, da francoska vlada sama marljivo neti razpor med Maročani. Na vsak način se bo pokazalo v kratkem, kako bo Clemenceau znal izrabiti maroški konflikt.

Dnevne novice.

+ **Zamuden agent.** Pravi agent mora pri ti vedno o pravem času — tudi v politiki. Hribar pa je v državnem zboru vedno prikoralac za našimi poslanci. Ko je n. pr. videl, da so naši vložili predlog za slovensko vseučilišče, je čez nekaj tednov še on pričel z enakim predlogom. In ko je zdaj videl, da je poslanec Pogačnik brzojavil vojnemu ministru, je pa čez dva dni še on brzojavil. Pa tu velja pogovor: Quod licet Jovi non licet bovi, ali po slovensko: Kar se Pogačniku poda, to se Hribarju spakedra. Hribar nam-

reč ni vedel, da je ta čas vojni minister že Pogačniku brzojavno odgovoril in da je izšlo že uradno dementiranje tistih pretiranih vesti. Če načelnik vojnega odseka državnozbornskega poslanec Pogačnik brzojavi, tedaj vojni minister ve, kaj mu je storiti. Kako se mora pa smejeti, če čez dva dni dobi telegram od parlamentarnega beračka o stvari, ki je že opravljena. Posnemanje je včasih koristno, samo — zamuditi se ne sme, pane Hribar!

+ **Kaj je barabstvo in kaj je junaštvo?** Znano je, kako je »Narod« prinašal novice, hujskajoče k lopovskim poličnim napadom na naše somišljenike. Če so trije s palicami oboroženi liberalci napadli brezbrambnega duhovnika na ulici, je »Narod« to proslavljial kot veliko napredno junaštvo. Zdej se je pa enkrat primerilo, da je dobil Malovrh na cesti dobro in pošteno zaslužno klofuto od zdravnika, ki ga je bil po krivici napadel zaradi izvrševanja njegove človekoljubne službe in ki mu je vkljub pojasnilu odrekel zadoščenje. Zdej pa vpije isti Malovrh, da je to »barabski napad« in zločin, kliče policaje in državnega pravdnika, toži, da je njegova ustrojena koža od ene klofote poškodovana, in hoče dr. Stojca spraviti v kriminal. To so junaki, ti liberalci, ki imajo ljubljansko inteligenco pod komando! A kaj naj bi storil g. dr. Stojc? Če bi Malovrha tožil, je oproščen; drugega sredstva ni videl, kot to, da si sam poišče zadoščenja. Ta misel pa je sploh razširjena in naj vedo oni, katerih je krivda za vzrok, če bi še drugi začeli hoditi — mimo sodišča na potu do pravice! Kajti slednjič ima vsak človek svojo čast in ne sme se mu brez kazni blati!

+ **Vladna izjava o kongresu svobodomislecev v Pragi.** Cesarski namestnik grof Coudenhove je izdal sledeči razglas na vse okrajne šolske svete, ki ga priobči dobesedno: »Česka sekcia društva »Svobodne misli« sklicuje za mesec september v Prago 14. svobodomiselnj kongres, katerega program je mnogo listov ponatisnilo. Ta program ima čisto izključno protiverski značaj. O značaju zadnjega kongresa svobodomislecev v Rimu pucujejo sledeči podatki: Svobodomiselnega kongresa, ki se je vršil v Rimu leta 1904., se je udeležilo mnogo anarhistov. Izpočetka bi bil moral biti zgolj teoretična manifestacija proti klerikalizmu, pa je že v prvi seji pokazal izključno anarhistične težnje ter se je nakoncu prelevil v shod revolucionarne delavske stranke. Kongres se je identificiral s komunističnim gibanjem in se izjavil za odpravo vse zasebne lasti. Sprejel je soglasno resolucijo, kjer se je proslavljala ruska revolucija ter je sprejel tudi sledeči sklep: Razširjajmo svobodno misel, ateizem in komunizem, da pospešimo osvobodilno revolucijo, katera bo ustvarila novo družbo brez bogov in brez gospodarjev. Zato okrajnemu šolskemu svetu priporočam, da kjer to more, v primerni obliki o tem pouči učiteljstvo. Praga, 21. avgusta. C. kr. namestnik: grof Karol Coudenhove.« — Vlada se je gotovo preje temeljito informirala, predno je izdala tak oficijelni razglas. Pokazalo se je, da je bil »Slovenec« glede na »svobodomiselnj« kongres izborni informiran. Ze skoro pred poldrugim mesecem smo vedeli, da bodo prišli na kongres častilci atentatorja na našega cesarja, Oberdanka in barcelonski izdelovalci bomb ter podobna sodrga. O tem nas sedaj potrja tudi naredba c. kr. namestništva českega. — Za tak kongres torej delajo reklamo na obnem zboru »Učiteljske zveze« učitelji, ki drugade pridno hodijo v fraku in klaku na cesarjev rojstni dan k maši! To je res jako dosledno in značajno svobodoljubje, podobno krščanskemu socializmu Ivana Hribarja, ki naj pooblasti za shod Miroslava Malovrha.

+ **Občinski svet v Pragi in shod svobodomislecev.** Praški občinski svet je zaradi sestanka svobodomiselnih teroristov in zagriženih brezvercev prišel v neprijeten položaj. Sicer je odrekel oficijelni sprejem iz vsega sveta skup zbranim atentatorjem na vse, kar je človeštvo svetega, odrekel je pogoščenje v mestni hiši in se samo s 1000 kronami odkupil. Pa teh 1000 kron je vzbudilo ogorčen protest katoličanov, ki odločno ugovarjajo, da bi se iz javnih sredstev, iz žepa davkoplačevavcev podpirale framasonske težnje. V tem protestu katoličani očitajo, da je mestni zastop odrekel vsako podporo katoliškim dobredelnim zavodom, celo bolnišnicam, zdaj pa meče denar za take pretepence. Nič ne stori praški občinski svet ob podražanju živil in premoga, niti za vodovod nima denarja, tako, da morajo praški prebivalci piti vodo, ki je priznana kot zdravju škodljiva. Vsaka »klerikalna« občina na Bavarskem — pravi oklic katoličanov — ima že svoj vodovod. Dunaj si gradi že tretjega, Praga pa še danes nima pitne vode! Zato pa katoličani najodločneje zahtevajo, da se ta dar prekliče in denar porabi v koristne stvari, drugače nastopijo pravno pot proti občinskemu svetu!

+ **Judi in shod svobodomislecev v Pragi.** Jud Pelant dela velikansko reklamo za shod svobodomislecev v Pragi. Ker pa je ta shod naperjen proti vsaki veroizpovedi, se je zdaj še med pravovernimi judi dvignil odpor. Jud Simon Pollak piše: »Da ta shod ne bo sestanek pravih svobodomislecev, ampak shod najzagriženejših sovražnikov vsake vere, zlasti katoliške, to nam pričajo že imena priglasenih udeležencev. Tudi cela vrsta brezverskih, poganstvu propalih judov je priglasilo svojo udeležbo ali svoje govore. Glede na to polagamo vsem svojim vernim čitateljem na srce, da se shoda ne udeležijo niti aktivno niti pasivno. Poleg tega pade shod v dneve judovskih praznikov. Če pa vkljub temu glasil prikaših vrhovnih rabinov »Prager Tagblatt« in »Bohemia« vabita na veliko pogoščenje dne 8. septembra, torej na predvečer judovskega novega leta, se moramo vprašati: Kako daleč sega predrznost praške laži-judovske tempeljske sodrge — Tempelge-

sindel? Naše geslo je: Noben veren jud se ne udeležil shoda, niti kot govornik, niti kot poslušavec! — Torej tisti Tempelgesindel, ki mu je vse samo »kšefte«, in ki za dva groša proda vse svoje prepričanje, bo šel na shod, na katerega vabi »Slovenski Narod« in na katerega so pozivljali na shodu liberalne učiteljske Zaveze tudi slovenske učitelje. V ta Tempelgesindel se bodo pomešali slov. liberalni in narodnoradikalni »akademiki«. »Slovenija«, »Triglav«, »Prosveta«, in druga »narodna društva« bodo lepo po česnu dišala od tega shoda. Še »ringele« si dajte zrasti ob ušesih, gospodje naprednjaki, da boste bolj sposobni za kongres!

+ **Slavnosti v Mengšu** se udeležijo tudi zastopstvo Blaž Potočnikove čitalnice v Št. Vidu nad Ljubljano z zastavo in mladeniški telovadni odsek pod zastavo bivšega rokodelskega društva v Št. Vidu. Slavnosti se udeležijo tudi izobraževalno in delavsko društvo v Preski z zastavo.

+ **Slovenska trobojnica v Celovcu** — brezpravna! Nečuvstvo se je drznil celovski župan žaliti celovške Slovence ob cesarjevem bivanju v Celovcu. Družba sv. Mohorja je okrasila svoje hiše s slovenskimi trobojnicami. To je seveda nemške neodrešene zelo bodlo v oči in celovski nemški župan se je pritožil zaradi tega »izzivanja na koroško deželno vladu, češ, da se boji napada, na katerega se je baje pripravljala nemška neodrešena celovška sodrga. Župan ni čakal, kaj da odredi vlada in je zapovedal, naj se odstranijo slovenske trobojnice. Poslal je policista v civilu v tiskarno Družbe sv. Mohorja, da zahteva, naj odstranijo slovenske trobojnice. Tu so izjavili, da se udajo le sili in da ne odstranijo zastav. Nato je celovška policija vdrila s silo s pomočjo ključavničarjev v tiskarno, da je odstranila slovenske trobojnice. To je že nečuvstvo izzivanje. Slovenci naj smo brezpravni v tistem Celovcu, kjer stanuje 1671 Slovencev in kjer ima svoj sedež ono celovško okrajno glavarstvo, kjer prebiva poleg 44.028 Nemcev tudi 20.969 Slovencev? Da se je ta nečuvstveni atentat prigodil celo ob prihodu našega cesarja, ki vedno naglaša, da hoče imeti mir in enakopravnost med narodi, je še dvakrat grdo in obsodbe vredno. Slovenski poslanci bodo znali braniti čast slovenske zastave!

+ **Izdajalske frankfurterice v Celovcu.** Nemški listi poročajo, da se je branil celovski župan po višjem vplivu dati razobesiti frankfurterice na javnih trgih in poslopih. Občinski svet mu je zapovedal, da mora dati razobesiti po javnih trgih in poslopih frankfurterice in dve celo v Kolodvorski ulici in dve pred kolodvorom. Župan je dal razobesiti zastave, v Kolodvorski ulici so pa sluge deželne vlade nekaj ur pred cesarjevimi dohodom odstranili zastave. Župan se je pritožil pisмено na koroškega deželnega predsednika. Spor je neizogiben.

+ **Postojnski župan odstopil.** Včeraj je odločil postojnski župan g. Gregor Pikel svojo župansko čast. Poznavalca postojnskih razmer ta korak ne bode prav nič osupnil; saj smo že davno vedeli, da temu zaslužnemu možu, ki mu vzlic njegovemu nasprotnemu političnemu stališču ne odrekamo vestnosti in delavnosti, njegovi lastni pristaši, povsod in pri vsaki priliki mečejo polena pod noge. Na čelu tej skriti opoziciji stala sta seveda voditelja postojnske liberalne kamore, Arko in Ditrich. Znano nam je, da se mnogo koristnih odredb županstva le vsled nasprotstva trškega oskrbnikstva ni moglo izvesti, kar se je posebno jasno pokazalo pri sedanjih epidemiji. Pikel je bil edini, ki bi bil še rešil postojnsko liberalno gospodarstvo popolnega propada, a bil je sit skritega nasprotovanja in rovanja svojih takozvanih političnih prijateljev. Misli si je: »Bog me brani takih prijateljev, pred svojimi sovražniki se bodem že sam branil!« — in je odstopil. Gotovo zasluži ta moški korak naše najpopolnejše priznanje.

+ **Nepričakovana revizija** vseh vodovodov, ki se je vršila včeraj v Postojni pod vodstvom g. dr. Andrejka, je imela nepričakovan uspeh. V šestih slučajih so dobili vodovodne izlivke odprte in to v »najboljših hišah«, v hišah občinskih odbornikov, med njimi tudi v eni našega »buchbinderja« Šebra, očeta Kuttina in v »Narodnem hotelu« Franca Paternosta. No, ali je to napredno, gospodje?

— **Strela ubila dva brata.** Iz Brd se nam poroča: V soboto popoldne je v Vipolžah ubila strela 28letnega samca Fr. Jasniča, ko je sejäl deteljo v vinogradu. V torek popoldne je pa zadela enaka nesreča njegovega oženjenega brata in očeta devetero nedoraslih otrok Vincencijs, ko se je peljal na svojem koleselju iz Červinjana domov. Strela je udarila namreč ravno pred konja, ki je ostal na mestu mrtev kakor tudi Vincencijs sam. Ponesrečenec je kupčeval z vinom in imel je zveze po vsej deželi.

— **Nesreča na vojaških vajah.** Cestna lokomotiva, ki vozi proviant pri vojaških vajah na Koroškem, je med Lienzom in Dölsachom zavozila preveč ob rob ceste ter se prevrnila z mosta v potok. Moštvo se je še pravočasno rešilo.

— **Samoumor na vojaških vajah.** V Pliberku se je ustrelil korporal 47. pešpolka Gustav Lenz. Vzrok samoumora ni znan.

— **Tifus** se je pojavil v vasi Mala Slevica pri Velikih Laščah. Dozdaj je obolelo 10 oseb. En bolnik je že umrl, več je pa smrtnonevarno bolnih. Baje so ga zanesle iz Postojne ženske, ki vozijo jaica v Trst.

— **Idrijsko šolstvo.** Vzporednice je dovolilo ljudsko ministrstvo za 4. razred c. kr. rudniške dekleške šole. Sedaj bo torej petrazrednica deška, na kateri imajo prvi 4 razredi vzporednice, in sedemrazrednica, ki bo imela tudi vzporednice v prvih 4 razredih. Polagoma bo že vse v redu.

— **Žid, odbornik slovenske občine.** Pri zadnjih občinskih volitvah v Loku pri Zidanem mostu je bil v prvem razredu od Nemcev in slovenskih liberalcev izvoljen v odbor tudi jud Knina, ravnatelj tovarne za olje, in protestant Skalak, gostilničar na kolodvoru Zidani most. To je menda edina občina na Slovenem, ki ima žida v svojem odboru.

— **Osepnice na Dunaju** se širijo. Včeraj so bila zopet štiri nova obolenja. Obласти so izdale stroge naredbе, da bi se bolezen omejila. Vse poštno osebo na Dunaju si mora dati staviti koze. Skupno bodo stavljene koze 14.000 poštnim uslužbencem. Tudi cesar si bo dal staviti koze.

— **Stavko zidarjev** imajo še vedno v Zagrebu.

— **Glede dogradnje pristanišča v Opatiji** so se te dni vršila pri c. kr. okrajnem glavarstvu v Volovskem posvetovanja, na katera je bil povabljen tudi državni poslanec Spinčič. Pristanišče bo končano pozimi 1908—1909.

— **Pri zajutru je naglo umrl** v gostilni Ivana Maticiča 64-letni Franc Osounik iz Količevega. Zadel ga je kap.

— **Svinja požrla otroka.** V Bijeljini v Bosni je žena kmeta Kugiča pustila v hiši svojega osemmesecnega otroka ter odšla na polje. Na dvorišče je prišla svinja, odprla vrata ter — požrla otroka. Ko je prišla mati domov, našla je edino še kosti od glave in nog nesrečnega deteta.

— **Zastava naše vojne mornarice** se po vesteh nekaterih listov kmalu izpremeni. Kot trdijo nekateri, pride na sedanjo zastavo ogrski grb, po drugih virih se pa trdi, da se proglasi za zastavo vojne mornarice trgovska zastava, ki že ima ta grb.

— **Napad na železniškega uradnika.** Pretekli ponedeljek je neki neznanec ravno pred prihodom tovarnega vlaka na postaji Rocol ustrelil na službo opravljajočega uradnika Knafljiča, ki je pričakoval vlaka. Strel je zgrešil svoj cilj. Krogla je zadela v plakatno desko, odletela ter padla dva metra proč. Ne dolgo tega so neznanci na Knafljiča poizkusili roparski napad. Poizvedovanja za storilec so brezuspešna, ker na kolodvoru ni straže, vendar domnevajo, da je drugi napad izvršil tovariš prvega, da odvrne od njega sum.

— **Slovenske vesti iz Amerike.** V Pu-eblu, Colo je kupil rojak Grahek s tremi Slovaki kos zemlje, ki so jo začeli prekopavati z namenom, da najdejo rudo. Njih trud ni bil brezuspešen, kajti zadeli so na bogato žilo, ki daje po 37 do 40 odstotkov zlata. — V Lloydelu se je ponesrečil Janez Turšič iz Belzelaka pri Cerknici. Pri delu v gozdu je padla nanj velika veja ter ga usmrtila. — V Calumetu so se poročili: Ivan Klobučar z Uršulo Kočvar, oba iz Stopič; Franc Kobe iz Toplice z Ano Laknar iz Calumeta; Jožef Weiss z Josipino Benčič, oba iz Črnomlja; M. Straus iz Semiča z Jožefo Kužnik iz Mirne Peči; Miha Zalec iz Vrha z Marijo Mukavec iz Vrha. — Umrl je v Clevelandu Anton Jesih z Iga v 23 letu svoje starosti.

— **Palaca za zgradbo srbske skupščine.** Na rojstni dan srbskega prestolonaslednika, 10. t. m. se položi temeljni kamen za novo palačo srbske skupščine. K slovesnosti so pozvani vsi srbski poslanci.

— **Slavnost v Vižmarjih.** Slavnost blagoslovljenega gasilnega doma in orodja v Vižmarjih se je lepo izvršila. Društvo je bilo zastopanih 12 iz okolice, le iz Sore ni bilo videti gasilcev. G. duh. svetnik Malovrh je blagoslovil društveni dom in gasilno orodje s primernim nagovorom. G. Fr. Trošt omenja: Mlado gasilno društvo vižmarsko si je postavilo krasen dom. Veliko ste žrtvovali, da ste si postavili svoj lastni dom. Na strani vam je stal vrli gospod župan Belec. Veliko zaslug ima g. Arhar, ki se je neumorno trudil in žrtvoval. — Živahno in nepreslišeno se je razvila veselica na prostem. Vrla vižmarska dekleta so gostoljubno stregla gostom. Planinskemu Janezu ni bilo žal, da je prišel s polnim košem jestvin, kajti vse je prodal za gotov denar. Blagajnik gasilnega društva je tudi gotovo zadovoljen. Pri blagoslovu doma, kakor pri veselici se je vrlo odlikoval šentvitski mešani zbor g. Rusa. Godba je bila veteranskega društva iz Št. Vida.

— **Župana ne morejo izvoliti** v Miljah pri Trstu, kjer so v večini socialni demokratje, pa z liberalno manjšino ne morejo priti do sporazuma. Volitev župana so liberalci preprečili z odstranitvijo iz dvorane. Prihodnja seja bo 9. t. m. Ako ne pridejo do tedaj do sporazuma, utegne zavladati v Milju vladni komisar.

— **Goriški svečar J. Kopač** nas prosi pojasnit, da on ni bil na shodu socialnih demokratov v Mokronogu, ampak znani socialni demokrat Jos. Kopač iz Trsta.

— **Padel je delavec** Andrej Sekulič v Trstu s krova ladje »Filippo Artelli«, ki je vsidrano pred livarno »Kranjske industrijske družbe« v Škedinju ter ondi izlaga premog, v globino ladje ter se tako pobil, da je v bolnici kmalu nato izdihnil.

— **Prva hrvaška filatelistiška razstava.** Včeraj je bila ob 10. uri dopoldne v zagrebškem umetniškem paviljonu otvorjena prva hrvaška filatelistiška razstava.

— **Ponesrečeno dete.** Pred nekaj časa je naenkrat izginilo iz vasi Druš na Hrvaškem triletno dete. Ker je bilo vse iskanje zastonj, so ljudje začeli govoriti in verjeti, da so odnesle otroka vile. Čez dva tedna pa so ga dobili popolnoma golega in že od miši ogledanega v grmovju.

— **Ribarstvo v Adriji.** V veliko veselje ribičev je tudi ta mesec v Jadranskem morju toliko rib kot v maju, zlasti sardin. Tunov je toliko, da po nekaterih krajih krmijo ž njimi svinje.

— **Ogenj na parniku.** V tržaški luki je pričelo goreti na krovu angleškega parnika »Jago«; ogenj, ki je najbrže nastal že v kaki

prejšnji luki, so s pomočjo mestnega gasilsta kmalu pogasili.

— **Mlin pogorel.** V Rovinju je požar uničil veliki mlin tvrdke Sbisa, Quarantotto in Benussi. Poslovodja se je rešil le s tem, da je skočil skozi okno. Zar so opazili celo v Pulju, odkoder so odposlali torpedovko.

— **Umrl** je v Krškem oče č. g. župnika Reniera. Pogreb je bil danes. Naše iskreno sočutje. — V Litiji je umrl posestnik in gostilničar g. Anton Koprivnikar, star 38 let. N. v m. p.!

— **Začetek šolskega leta.** Na c. kr. pripravnici za učiteljska v Podgori pri Gorici prične šolsko leto 1907/08, dné 16. septembra t. l. Vpisovanje bode dné 14. in 15. septembra od 9.—12. ure predpoldne v tamošnjem šolskem poslopiju. V ta zavod se sprejemajo krepki in zdravi dečki, ki so dovršili z dobrim uspehom ljudsko šolo ali pa kak razred srednjih šol ter so dosegli vsaj 13 in pol leta svoje starosti. Za vsprejem se zahteva: 1. zadnje šolsko spričevalo, 2. krstni list, 3. zdravniško spričevalo, 4. spričevalo o obnašanju pa le tisti, ki že dalj časa niso obiskovali šole.

— **Umrla** je v Dornbergu soproga tamošnjega gostilničarja in mesarja gospa Amalija Pelicon roj. Vodopivec.

— **Pošta in služba božja.** Trgovinsko ministrstvo razpošila te dni odlok na svoje uslužbence, da morajo ob nedeljah in praznikih vršiti svoje verske dolžnosti in morajo imeti vsled tega svoje urade zaprte.

— **V pridobninsko komisijo IV. razreda** v priredbenem okraju Litija je bil dné 20. avgusta za uda izvoljen g. Anton Perko, trgovec v Višnjgori.

— **Od Sv. Katarine na Rovih.** V nedeljo, 1. septembra smo imeli v našem izobraževalnem društvu podučno predavanje. Govoril je g. Slavko Ravnihar. Na kratko je očrtal gospodarstvo naših pradedov in njihovo preprosto ekonomsko stališče, potem pa je prešel na našo dobo z njenimi zamotanimi gospodarskimi pojavi. Skiciral je različno gospodarske tehnike veleposestnika in malega kmeta in koristi uporabe strojev, prodaje na debelo itd. pri prvem. Povdarjal je, da vseh teh koristi zamore postati deležen tudi mali posestnik, pa le v močni zvezi s svojimi sovrstniki — v zadrugi. Prepreči se morajo dežele in države s prodajalnimi zadrugami za kmetijske pridelke in živino, tudi kmetijsko obrt morajo vzeti v roke zadruge, tako mlinarstvo, pekarijo, mesarstvo, pivovarstvo, vinstvo itd. — potem šele bomo kmetie narekovali cene na svetovnem trgu in ne oderuhi in judje na borzi. Spodbujal nas je g. govornik h kmetijskemu računstvu, ki nam bo pokazalo, da pri žitu gospodarji ne zaslužio niti toliko kot ljubljanski čestni pometaji in da je le v umni živinoreji za nas rešilna deska v vesoljnem potopu kmetijstva. Gospodinje je opozarjal g. govornik predvsem na snago v hlevu in v kuhinji in svaril ob sklepu vse pred morečo kugo — alkohola. Z veseljem smo dobili zagotovilo gospoda predavatelja, da ga še večkrat pozdravimo v svoji sredi, da nam obrazloži še razne zagonetke modernega gospodarstva. Zato pa pozivljamo naše može in mladeniče, da pohajajo v obilnem številu poučne naše shode in se ne dajo morda v tem oziru osramotiti od žena in deklet, ki se zde včasih pouka bolj željne. — Dne 15. septembra obhaja naša dekleška Marijina družba desetletnico svojega obstanka. K tej slovesnosti so prijavila svojo udeležbo že sestrsko društva iz Mengša, Homca, Strani, Gojzda z zastavami. Prosimo prečastita vodstva tudi ostalih dekleških Marijinih družb naše dekanije, da se čimprej odzovejo našemu vdanemu vabilu in prijavijo udeležbo.

— **Oh, ta Južna železnica,** ki ne vé, oziroma neče vedeti, kje je postaja Čušperk! Dogodilo se je namreč, da je neka tukajšnja tvrdka imela poslati nekaj železnice na postajo Čušperk. Ker je tvrdka slovenska, izpolnila je vozni list slovenski, toda na Južnem kolodvoru niso hoteli sprejeti voznega lista, ker ni bilo pristavljene nemškega imena postaje, češ, postaje Čušperk sploh ne poznamo! — To so res lepe razmere v sru slovenskega ozemlja. Ali ni sploh nikogar, ki bi pripomogel od Južne železnice toliko zatirani slovenščini vendar že do svojih naravnih pravic!?

Štajerske novice.

— **Duhovniške vesti.** Iz Ljubnega je prestavljen č. g. Mihael Golob, kaplan, k Sv. Križu pri Ljutomeru; na njegovo mesto pride č. g. Ivan Schiler iz Škočidola na Koroškem.

— **Š na c. kr. samostojnih nemško-slovenskih gimnazijskih razredih v Celju** se vpisujejo učenci za prihodnje šolske leto v I. razred 16. septembra od 8.—10. ure. Sprejemni izpit se začne 16. septembra ob 10. uri. Učenci, kateri hočejo biti sprejeti v I. razred, morajo biti spremljani od svojih starišev ali njihovih namestnikov in s seboj prinesiti krstni list in pa šolska naznanila.

— **Pri Sv. Lenartu v Slovenskih goricah** je politično društvo za šentlenartski okraj priredilo sijalen shod slov. Kmečke zveze v nedeljo, dné 1. septembra t. l. Udeležba je bila velikanska. Krasno sta g. državna poslanca Roškar in Pišek razvijala kmečki program in orisala pota, po katerih se bo s časoma združenimi kmečkimi zastopniki dalo priti do boljših razmer. Za politično izobrazbo, za zboljšanje svojega kmečkega stanu pa se morajo kmečki volivci potruditi tudi sami s tem, da se združujejo in organizujejo v svoji kmečki zvezi in zlasti v podrobnem delu izvršujejo njen namen. Z viharim odobravanjem so dali vrli možaki duška svojemu navdušenju. Spoznali so, da liberalna gospoda nikdar ni imela in ga tudi nima s r e c a za kmečkega trpina in da ga hudobne volje vedno

globokeje tira v dolgove in ga izganja iz njegovih domov brez usmiljenja, s krutim liberalnim terorizmom. Vrlo so se kmetje zanimali za to in ono, zlasti se je glede šole storil enoglasno sklep za sedemletno šolsko dobo brez poletnega oproščenja. Toda zadnje dve leti se naj porabite za poduk v različnih gospodarskih predmetih. Sprejele so se važne resolucije zlasti glede raznih gospodarskih težej. Izvolil se je okrajni odbor Kmečke zveze, da se v podrobnem delu tem uspešnejše razširja organizacija kmečkega stanu. Shod je trajal nad tri ure. Vstrajali so kmetje do zadnjega mirno, odločno. Nasprotnikov ni bilo blizu! So pač vse kaj drugega naši impozantni kmečki shodi, kakor pa liberalni ponočni, zakotni sestanki. Vsi, ki vam je mar za blagor dobrega ljudstva, vsi na delo sveto, na delo resno!

— **Š Ubil se je** v Zavodnjem imovit in ugleden posestnik Vincenc Potočnik, po domače Slivnik. Padel je s svojega novega gospodarskega poslopija, katero ravno stavijo, tako nesrečno, da je nezavesten obležal in dan potem izdihnil, ne da bi se bil le najmanj zavedel.

Cerkveni letopis.

Na Brezjah je zadnji ponedeljek pridigoval č. g. župnik leški Jožef Seigerschmied. Pontifikalno je maševal mil. g. stolni prošt Sajovic. — V torek je propovedoval č. g. misijonar o. Kasijan Zemljak iz Maribora. Slovesno je maševal radovljiški dekan veleč. g. Novak. Vseh svetih maš je bilo ta dan 20, v ponedeljek 33 in v nedeljo 30. Letos je bilo sv. maš skupaj 1700. Obhajanih je bilo vsega skupaj 44.000 in samo zadnje dni 10.000. — Za red pri nedeljski slovesnosti so skrbeli poleg imenovanih gasilcev tudi isti iz Leš. Za varnost je skrbelo tudi več orožnikov, ki jih je doposlalo okrajno glavarstvo radovljiško. Hvala vsem! — Na Brezjah bo v soboto večer govoril zopet č. gosp. župnik Seigerschmied.

Ljubljanske novice.

Ij V Mengeš! Prihodnjo nedeljo praznuje »Slov. katoliško izobraževalno društvo« v Mengšu svojo 10-letnico in otvoritev »Društvenega Doma«. Tem povodom pohiti v prijazni Mengeš tudi odposlanstvo »Slov. kršč. soc. zveze« z zastavo. Vabimo somišljenike in somišljenice, da se pridružijo odposlanstvu in se udeležijo prijetnega in cenenga izleta. Odhod v nedeljo 8. t. m. z državnega kolodvora v Šiški ob 7. uri 28 min. zjutraj s kamniškim vlakom do Jarš. Na svidenje v nedeljo!

Ij Deželni predsednik g. Schwarz se je z redbino s Koroškega vrnil v Ljubljano.

Ij Samoumor prisiljenca. Danes dopoldne se je obesil v svoji celici v prisilni delavnici 30-letni prisiljenec Julij Tomic, rojen v Zagrebu in pristojen v Novo mesto. Vzrok samoumora ni znan.

Ij Cinématographe-théâtre-français na Turjaškem trgu v bivšem »Katoliškem domu« predstavlja prav dovršene slike, kar spričuje tudi obilni obisk cenj. občinstva. Jutri nov zanimiv spored. Podjetje priporočamo najtopleje.

Ij Umrl so: vdova okrajnega komisarja gospa Ana pl. Alpi roj. Higersperger, stara 71 let. — V Cerkvenih ulicah št. 21 je umrla Marija Merher, stara 86 let. — Včeraj je umrl mali sinček Slavko posestniku na Rebrti št. 9, g. Ivanu Valentinčiču. — V bolnici sta umrla čevliar Karol Tihel, star 35 let in delavec Franc Padar, star 58 let.

Ij Slavnost na pokopališču. Odbor pevškega društva »Ljubljana« nas prosi, da poročilo pod zgorajšnjim naslovom v toliko popravimo, da nagrobni spomenik na Polaškem grobu ni delo gosp. Finžgarja, ampak gosp. Kunavarja, kamnoseka ob novem pokopališču. Delo v resnici hvali mojstra, in gosp. Kunavarja vsestransko priporočamo.

Ij S strehe padel. Včeraj popoldne je popravil 46-letni tesar Franc Korošec na hiši št. 8 v Kolodvorskih ulicah streho in pri tem padel z nje 11 metrov globoko. K sreči je prileteel na drvarnico in potem na tla. Korošec se je pri padcu samo malo opraskal.

Ij Prijet begun. Včeraj je pobegnil iz Pulja mornar Rojko Ringl in se pripeljal v Ljubljano. Ker je bila o begu brzogovorno obveščena ljubljanska policija, je bil Ringl na kolodvoru prijet in izročen potem vojaški oblasti. Ringl si je med vožnjo prišil zvezde, da bi ga tako kot »šarža« ne spoznali.

Ij V deželno bolnišnico so pripeljali včeraj usnarja Ferdinanda Debevca iz Tržiča, kateremu je padel v delavnici na desno nogo težak sod in mu jo poškodoval.

Ij V Ameriko se je včeraj odpeljalo z Južnega kolodvora 40 Hrvatov, 50 Macedoncev, 30 Črnogorcev in 10 Ogrov.

Ij Aretovala je včeraj mestna policija 55-letnega, iz Ljubljane izgnanega postopača Ivana Mraka, rodem iz Plešivce, ker je beračil po Tržaški cesti od hiše do hiše. Ker je Mrak preganjan v policijskem listu zaradi javnega nasilstva, so ga izročili sodišču.

Ij Nekriv. Državno pravdnništvo je, kakor se nam poroča, odstopilo od pregona zoper Josipa Primca zaradi hudodelstva tatvine, ker se je prepričalo, da je osumljenec popolnoma nekriv.

Ij Izgubljene in najdene reči. Marija Fončeva je izgubila črno denarnico, v kateri je imela 7 kron denarja. — Finančni tajnik g. Avgust Reich je našel zlat prstan. — Šolska učenka Metka Grobelnikova je našla srebrn obesek. — Kontorist g. Jožef Jenič je izgubil bankovec za 1000 K.

Popravek. Slavno uredništvo »Slovenca« Ljubljana. — Na podlagi § 19. tiskov. zakona izvolite vsprejeti nastopni popravek k Vaše-

Delniška družba „ZDRUŽENIH PIVOVAREN“ Žalec in Laško

== priporoča svoje izborno pivo. — Specialiteta: „Salvator“ (črno pivo a la monakovsko). ==

Zaloga Spodnja Siška (telefon št. 187).

== Pošiljkatve na dom sprejema restavracije „Narodnega Doma“ g. Kržišnik. (Telefon št. 82.) ==

mu članku v številki z dne 30. vel. srpana t. l.: »Ni res, da je g. Grablet poslovodja v moji tovarni, ker nimam niti poslovodje, niti gospoda tega imena uslužbenega. Ni res, kakor je po izjavah v moji tovarni uslužbenih delavcev dokazano, da bi se bila psovka »windischer Hund« v moji tovarni sploh napram komu rabila«. Z odličnim spoštovanjem G. Giulini.

Razne stvari.

V spomin bitke pri Plevni se bode vršila v Sofiji slavnost, katere se udeležijo častniki in odposlanstva polkov, ki so se borili v bitki.

Cesar Viljem II. in Krupp. Listi poročajo, da bo nemški cesar boter pri krstu prvorojnega otroka Kruppove hčere.

Avtomobilna nesreča. Avtomobil kneza Pallavicinija je trčil skupaj s tovornim vlakom ter bil popolnoma razbit. Knez Pallavicini ter advokat, ki ga je spremljal, sta bila ubita, šofer in mehanik pa sta bila samo lahko ranjena.

Razvada poljubovati pse, se je zopet maščevala nad neko žensko v Birschenbergu. Pred dobrim pol letom je začutila v želodcu bolečino, ki je postajala čimdalje bolj huda, dokler ni vprašala za svet zdravnika, ki jej je po daljšem zdravljenju povedal, da ima v telesu in celo v želodcu vse polno pasjih črvov. Ženska je hudo bolna in težko kedaj več ozdravi.

Nestvor. Porodila je v vasi Dachrieden pri Eichsfeldu neka ženska stvar z dvema glavama in štirim nogami, ki pa je živel le dve minuti.

Svojo sestro umoril. V bližini Oberalthaima pri Würzburgu so našli 20-letno hčer nekega Wencklerja z razbito glavo mrtvo. Cel teden je orožništvo iskalo zločinca, dokler ga ni odkrilo v osebi njenega lastnega brata. Kot vzrok je navedel sledeče: Deklici je neka teta v oporoki zapustila precejšnje posestvo. Iz nevoščljivosti in hrepenenja, dobiti v oblast posestvo sam, sklenil je mladič spraviti sestro s sveta. Ko je šla k svojim starišem, čakal jo je na zapuščenem kraju ter jo napadel; bil je po njej tako dolgo, dokler ni izdihnila.

Trda glava. Nekemu visokošolcu v Jeni, ki je po dolgih letih le prijel na vseučilišče, je ponoči, ko je šel iz gostilne domov, padla na glavo s strehe opeka ter se pri tem prelomila. Za bolečine se ni zmenil, pač pa se je ogorčen obrnil proti stanovanščiku, ki so gledali skozi okna ter rekli: »No, sedaj bodem pa moral vraga še plačati.«

Cigani požigali. Pogorela je na Ogrskem skoro cela vas Gyulevesz; zažgali so naibžve cigani, ki jih orožništvo marljivo zasleduje.

Napad na vlak. Blizu Straussberga na Nemškem se je dogodila velika železniška nesreča. Neznani zlikovci so pobrali iz sin v dolgotrajni 15 metrov vse višake ter tir porinili za pol čevlja v stran. Skočilo je s tira devet voz, ki so se prevrnili vsi na stran; popolnoma sta zgorela jedilni voz in voz drugega razreda, ki je bil k njemu pripet. Lahko ranjenih je bilo 11 oseb. Načelnistvo berlinske policije je razpisalo nagrado 2000 mark onemu, ki bi zločinca odkril. Baje so zločin izvršili anarhisti, meneč, da se v vlaku vozi visok ruski vojaški dostojanstvenik.

Higijenični čevlji. Dasi je obnavlalo zelo pomembno za zdravstveno stanje človeških nog, vendar se moda vse premalo ozira na zdravstveno izdelovanje naših čevljev. Sedanja oblika čevljev ima princip, da leži podplat simetrično s srednjo črto naše noge in je gornje usnje tako urezano, da je najvišje ravno v sredi in se potem znižuje čisto ploskovito na podplate. Največkrat trpi pri tem palec in se lahko dobi vnetje prstov ali uraščene nohtove. Palec se nagne na strani, ker pa s tem vzame prostor sosednjemu prstu, se ta spaci in lahko se v takem slučaju dobi »plattfuss«. Temu nasproti zahteva kirurg v Leipzigu, profesor Leser, da mora podplat stati mnogo nad gornjim usnjem, posebno na notranji strani, da se s tem prepreči zavijanje prednjega dela noge. Kapica pri čevlju naj je najvišja nad malim prstom, a konec čevlja ne sme biti preveč vpognjen navzgor. Kapica na peti mora stati čvrsto okoli zadnjega dela noge; pete naj so široke in nizke.

Telefonska in brzojavna poročila

ZMAGOVITI TRETJI VOJ!

Celovec, 6. septembra. Na današnjih vojaških spopadih je bil tretji voj na celi črti zmagovit. 14. voj je bil na desnem krilu vržen nazaj ter mu zaprt odhod.

OBRAVNAVA PROTI RUSINSKIM DIJAKOM.

Dunaj, 6. sept. Državni pravdnik je umaknil obtožbo proti šestim rusinskim dijakom, nakar so bili takoj izpuščeni. Proti drugim obtožencem je državni pravdnik obtožbo reducirail.

SMEŠNI LAHL.

Trst, 6. sept. Nekateri laški prenapeteži so včeraj v Trst došle Japonce-pomorščake in njihovega admirala pred mestno hišo pozdravljali v pristni japonsčini s klici: Banzai Nippon! (Živela Japonska!) »Piccolo« je zato zelo ponosen.

TOVARNA ZA STRELJIVO V ZRAK ZLETELA.

Gradec, 6. sept. Pri Grubeggu je zletela v zrak državna tovarna za smodnik. 200 kilogramov smodnika se je iz neznanega vzroka vnelo.

ITALIJANSKI OGLEDUH PRI NAŠIH CESARSKIH VAJAH.

Videm, 6. sept. Od tukaj se poroča, da je pri Velikovecu prijeti italijanski častnik, ki ga imajo na sumu, da je ogleduh, mornariški poročnik Zozoli iz Gemone, ki je napravil pot na kolesu v Celovec, odkoder se je preko Trsta mislil vrniti domov. Italijanska oblast se trudi, da bi dosegla, da ga izpustijo.

MAROKO.

Pariz, 6. sept. (Agence Havas.) Muley Hafid je baje zapovedal rodovom Šava in Medjuna pustiti francoske postojanke pred Casablancu pri miru.

Pariz, 6. sept. »Temps« poroča, da se Abd el Aziz poda v Rabat, da utrdi svoj prestol, nasprotno pa hoče tudi Muley Hafid pohiteti v Rabat, sveto mesto maroško, kjer hoče izvršiti ceremonijo zasedanja prestola.

Pariz, 6. sept. Jaurès zahteva v svoji »Humanité«, da skliče predsednik Fallières zbornico na izredno zasedanje, kar mu je po postavi dovoljeno.

Pariz, 6. sept. »Temps« poroča, da namerava Španska poslati v Maroko 700 mož na križarki »Estramadura«.

London, 6. sept. »Morning Post« poroča, da so španske križarke, ki so praplele pred Casablancu, z metalci svetlobe razsvetlile okraj okoli francoskih postojank, kar je Maročanom zelo koristilo. Francoski general Druide je na Špance zelo razjarjen.

Pariz, 6. sept. Francoska vlada pripravlja nova vojaška ojačenja za Maroko.

Madrid, 6. sept. Španska izjavlja, da bo svoje čete točno po algiciraški pogodbi rabila samo za organizacijo policije in da bo tudi poizkušala Francosko zadrževati od predelekoženih korakov.

London, 6. sept. Trdi se, da je pri Taddertu nasproti Casablanci zbranih 30.000 Kabilov.

AFERA STESELJ.

Peterburg, 6. sept. Generalu Steslju se je prepovedalo objaviti »Spomine na obleganje Port Arturja« ter se mu je tudi zabicalo, da ne sme častnikarjem podajati zaupnih podatkov o tem obleganju. (Strah generalnega štaba pred Stesljevimi spomini je zelo sumljiv.)

SESTANEK MED EDVARDOM ANGLEŠKIM IN IZVOLSKIM.

Marianske Lazni, 6. sept. Napolitično se poroča, da je kralj Edvard angleški z ruskim ministrom za zunanje posle, Izvolskim, obravnaval o zadnjih sestankih in tudi o ruskoangleški pogodbi, ki se bo v kratkem objavila. Edvard je Izvolskemu podelil veliki krž Viktorijinega reda.

NOVI POGROM ŽIDOV V ODESI.

Odesa, 6. sept. Kljub svarilu carjevega namestnika se je pri včerajšnji slavnosti zo-

pet pričelo preganjanje židov. Mnogo židov je bilo z noži ranjenih. Kozaki so preiskali stanovanja »pravih ruskih ljud«, ne da bi bili kaj dobili.

POZIV.

Gospa, ki je 2. ali 3. avgusta popoldne izgubila pri pogrebu 28 K pred Hiralnico sv. Jožefa na Radeckega cesti in jih dobila nazaj, se pozivlje in prosi, da se blagovoli iz ljubezni do poštenosti in iz hvalečnosti do najditeljice zglasti osebno ali vsaj pismeno pri predstoništvi Hiralnice, da se dokaže in slovenska javnost prepriča, da je v kratki notici »Slovenkega Naroda« 25. avgusta pod naslovom »Poštena usmiljenka« nakopičenih najmanj pet zvitih lažij in da je vse golo obrekovanje, kar se v dotični notici piše zoper poštenost najditeljice.

Predstoništvo h. ralnice sv. Jožefa, Radeckega cesta, Ljubljana.

Tužnim srcem javljam vsem sorodnikom, prijateljem in znancom, da je moj blagi oče, gospod

Francišek Renier

v 79. letu starosti mirno v Gospodu zaspal. Cerkveni obredi se vrše dne 6. septembra ob 10. uri v župni cerkvi krški, odkoder se pinese preljubljeni mi oče k zadnjemu počitku v lastno rakev mestnega pokopališča.

Krško, dne 4. septembra 1907.

Ivan Nep. Renier
2002 2 1 župnik.

Zahvala.

1998

Povodom bolezni in smrti naše nepozabne soproge, matere, stare matere in tete gospe

Josipine Avčin roj. Valenčič

posestn. in trg. soproge

izrekamo tem potom najsrčnejšo zahvalo vsem sorodnikom, prijateljem in znancom za izkazano sočutje in tolažbo, kakor tudi za časteče mnogobrojno spremstvo ob pogrebu. Osebito se prisočno zahvaljujemo izrednemu trudu in požrtvovalnosti prečast. gospoda Alojzija Železnjaka, kurata v Trnju, ki je cel čas bolezni lajšal bolečine dragi pokojnici, ter ji z izredno vneto stal do zadnjega zdišljivega ob strani. Dalje se zahvaljujemo prečast. gospodu Antonu Abramcu, St. Peterskemu kuratu, za zadnje spremstvo pri pogrebu, gospodu dr. Erženu iz Postojne za zdravniško pomoč, preblagorodni obitelji Fran Kuttinovi iz Postojne za poklonjeni krasni venec, milostivi gospej Domiceljevi iz Zagorja, gospodu Česniku iz Knežaka, ter vsem onim, ki so predrago ranjako spremili k večnemu počitku.

Naj jim vse to poplača Bog!

V Trnju pri Št. Petru na Krasu
dne 4. kimovca 1907.

Žaluoja rodovina Avčinova.

Pošten, vsestr. zanesljiv kmet.

mladenič

vešč slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, išče kako zaupno službo pri večjem gospodarstvu. Šel bi tudi za gozdarskega praktikanta. Pismene ponudbe pod »Mladenič« poste restante Vrba, Koroško. 1991 2-2

Zelo dobro vpeljana

žganjekuharija

v bližini Ljubljane, z mnogo odjemalci se radi rodbinskih razmer takoj ugodno proda. Denarja je potreba 12-20.000 fl. Ponudbe pod »Priložnost 224« na upravo »Slovenca«. 1838

1977 3-3 Vsega dobro vajena

kuharica

sredne starosti želi nastopiti v službo v kakemu župnišču do 15. septembra. Naslov Kuharica Postrestante Bled.

MESARSKI VAJENEC

ki bi imel veselje do mesarske obrti, pošten in priden, se sprejme. Kje, pove iz prijaznosti upravništvo tega lista. 1968 4

Pošten, priden, ročen

19 9 10

mesarski pomočnik

kateri se na razsekavanje dobro razume, kakor tudi pri teleh in prešičih vsega dela vajen

se sprejme s 1. oktobrom.

Kje, pove iz prijaznosti upravništvo tega lista.

Išče se priden, pošten in pobožen

H LAPEC

bodisi mladenič, bodisi vdovec, za župnika v Istri. Imel bi na skrbi kravo in konja. Plačilo po dogovoru. Več pove iz prijaznosti upravn. »Slovenca«. 1987 3-2

Izobražena oseba v Gorici sprejme na hrano

2 učenca

Skrb za učenje, zdravje in obleko. Vestno nadzorstvo. Instrukcija iz vseh predmetov. Z ačno stanovanje, boljša hrana z vinom. Antenija Torkar, Gorica, Travnik 24, III. nadstr. 2000 3-1

Učenec

iz poštene hiše, ki ima veselje do trgovine, se sprejme v trg. z mešanim blagom na deželi. Priporočilo učitelja ali duhovnika se želi. Naslov pove uredništvo. 2003 2-1

Podružnica v Spljetu.

Delniška glavnica:
K 2.000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani, Stritarjeve ulice šte. 2 : : :

obrestuje

vloge na knjižice in v tekočem računu od dne vloge do 4 1/2 %
dne vzdiga po

Rentni davek plača banka sama.

Sprejema zgasilca za subskripcijo deležev snuje se »Hotelske družbe z omenjeno zavozo Triglav« po kron 500.—, 1.000.—, 5.000.— in 10.000.—.

Podružnica v Celovcu.

Rezervni fond:
K 200.000.

Podružnice:
Praga s menjalnicami: Graben 25, Mala strana, Most alica 17, Račun, Brno, Opatka Lipa, Opatka Kamenec, Moravski Šumberg, Mödling, Novi Jičín, Písen, Svítava in Liberec.

Menjalnice na Dunaju:

I. Wollzeile 10, II. Taborstrasse 4, III. Ungargasse 77 (vogn Rennweg), III. Löwenstrasse 27, IV. Wiedner Hauptstrasse 12, V. Schönbrunnerstrasse 88 a, VI. Gumpendorferstr. 22, VII. Mariahilferstrasse 76, VIII. Lerchenfelderstrasse 12, IX. Alserstrasse 32, X. Favoritenstrasse 59, XVIII. Währingerstrasse 92, XIX. Döblinger Hauptstr. 35, XIX. Hauptstrasse 22.

Menjalnična delniška družba 45 160-117

MERCUR

Dunaj, I. Wollzeile 10.

Ako. kapital K 20.000.000. Reser. zaklad K 8.500.000

Najkvalitetnejši

nakup in prodaja

vseh vrst rent, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnih, srečk, deviz, valut in denarja.

Zamenjava in eskomptiranje

izrebranih zastavnih in obligacij, srečk in kuponov.